

הגדה של פסח

נוסח ישראלי משפחתי

Passover Haggadah

Israeli Family Version

**Machon
HaChagim**

The Israeli Center for Jewish Holidays

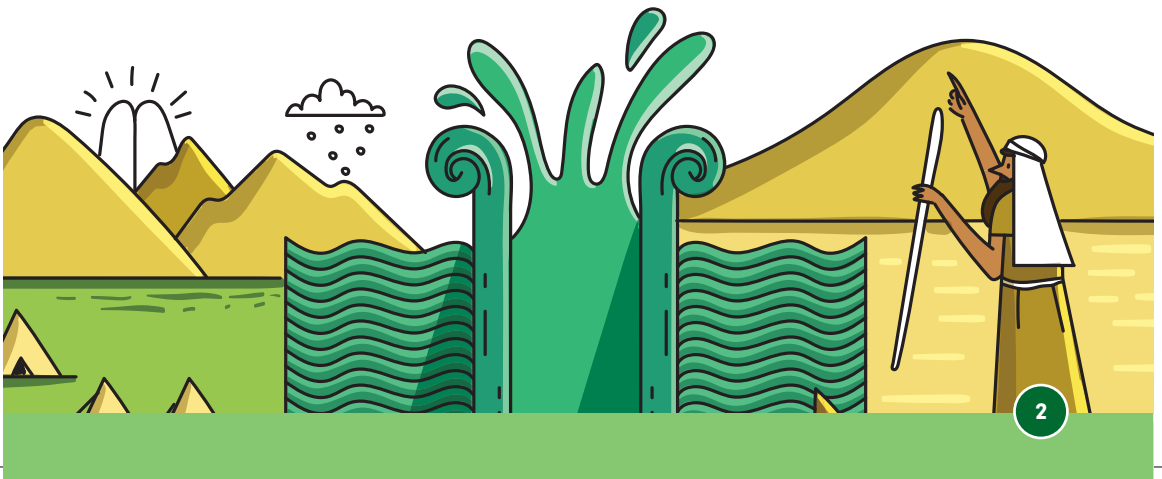

**ZIONIST ENTERPRISES
DEPARTMENT**
WORLD ZIONIST ORGANIZATION

פסח

עם שומר
במשך אלפי שנים את יום
צאתו מבית עבדים.
ודרך כל מחלות השעבוד,
האינקוויזיציה, השמד והפרעות
נושאת האמה בלבה
את הגעגועים לחפש
בזכרון עתיק
אשר כלו מפנה לקראת העתיד.
מאבות אל בנים, דרך כל הדורות,
נמסר דבר יציאת מצרים כזכרון אישי
אשר איננו מחויר ואיננו דקה.
איזה יצר חרות עמק טבוע בלב עם,
ש יכול היה באביב ימיו ליצר
יצירה קזאת ולמסר אותה מדור לדור.

ברל כצנלסון

Passover

A people observes
For thousands of years the day
of its liberation from slavery.
And through all the tunnels of bondage,
Inquisition, religious persecution and pogroms
The nation carries in its heart
The yearning for freedom
In an ancient memory
Directed entirely toward the future.
From fathers to sons, through all the generations,
The Exodus from Egypt is handed down as a personal memory
That never pales nor fades.
How deep an instinct for freedom is ingrained in the heart of a people,
That in the spring of its days could create
Such a work and pass it down through the generations.

Berl Katznelson

סדר פסח משפחתי

הגדת ליל הסדר בגרסתה המוקדמת ביותר המופיעה במשנה מדגישה את עיקרו של ערב זה - סיפור יציאת מצרים ומשמעותו, ומלווה ברעיונות מעוררי סקרנות ועניין עבור הילדים. מאז, לאורך מאות שנים עד ימינו, התפתחה ההגדה לנוסח המוכר לנו היום הכולל מדרשים, שירים וסמלים.

נוסח הגדה זו, נוצר בימי מגפת הקורונה, ומטרתו לאפשר לציין את החג במסגרת משפחתית מצומצמת. בהגדת הפסח של מכון שיטים ביקשנו לשלב בין מרכיבי הסדר העיקריים לבין חידושים המותאמים לילדים ולציין חג משפחתי אינטימי. הדגשנו את ההיבט העיקרי של הערב - 'והגדת לבנך'.

אנו מזמינים אתכם להתכונן לערב החג:

- חשבו עם הילדים, על מסורות משפחתיות אהובות שתמצאו לקיים, והתאימו אותן למעמד הנוכחי.
- הכינו עם הילדים קישוטים ומאכלים לחג.
- **לפעילויות לפתיחת הסדר המשפחתי ולתכנים נוספים, היכנסו לאתר שלנו: www.asif.org.il**

חג חירות שמח ומיוחד לכם!

Family Passover Seder

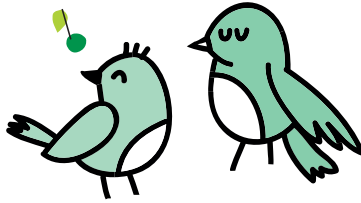
In its earliest version, as it appears in the Mishnah, the Passover Eve Haggadah emphasizes the main theme of this evening, and that is the story of the exodus from Egypt and its meaning, including interesting and intriguing ideas for children. Since then, for hundreds of years and until the present time, the Haggadah has evolved into the version we know today, including midrashim, songs, and symbols.

This version of the Haggadah was created during the COVID-19 pandemic, and its aim is to commemorate the holiday in an intimate family setting. In the Passover Haggadah of Machon HaChagim, we sought to combine the main elements of the seder with new ideas and concepts suited to children. We have emphasized the main theme of the evening: 'and you told your son'.

We invite you to prepare for the holiday eve:

- Think, together with the children, of beloved family traditions you would like to keep, and adapt them to the present occasion.
- Work together on preparing decorations and dishes for the holiday.
- **For activities designed for starting the family seder, visit our website: www.asif.org.il**

We wish you a happy, special holiday of freedom!

אָבִיב

כי הנה הסתנו עבר,
הגשם חלף הלך לו.
הנצנים נראו בארץ
עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע בארצנו.
התאנה חנוטה פגיה
והגפנים סמדר נתנו ריח.

קִדֵּשׁ

נמזוג כוס ראשונה, היא כוס האביב, ונברך:
כוס נשא לשנת תבואה חדשה, לברכת שמים ולתנובת הארץ, בפתח חג החירות.

וְרַחֵץ

פְּרָפֶס

נטעם מפרי האדמה, ונאמר:
פרפס זה, על שום מה? על שום ראשית פריחת האביב. מי יתן ויהיה זה רמז
לימים של חרות ומפגש, לבלוב ואהבה.

יַחֵץ

נחצה את המצה האמצעית. נעטוף את חציה כאפיקומן. [הורים: החביאו
בזמנכם הפנוי]

קעני הנוהג לחצות את פת הלחם ולטמן את מחציתה לעת הצרה, כף אנו
מעלים בזכרוננו את ענים של אבותינו ואמותינו, ואת אלה שגם בימינו גורלם
לא שפר עליהם:

זהו לחם העני והענוי, שאכלו אבותינו בארץ מצרים. כל רעב יבוא ויאכל, כל
נצרף יבוא ויפסח. השנה כאן, לשנה הבאה בארץ ישראל. השנה עבדים, לשנה
הבאה בני חריו.

Spring

For behold, the winter is past;
the rain is over and gone.
The flowers appear on the earth,
the time of singing has come
and the voice of the turtledove is heard in our land.
The fig tree ripens its figs,
and the vines are in blossom; they give forth fragrance

Kadesh (Make Kiddush)

We shall pour the first cup, the cup of spring, and recite the blessing:

We shall raise a cup for a year of new grain, heaven's blessings and earth's bounty, at the outset of the Holiday of Freedom.

Urchatz (Hand Washing)

Karpas (Greens)

We shall taste from fruits growing from the earth, and say:

This greens, why do we eat it? In honor of the beginning of the blooming of spring. Let this be a hint for days of freedom and gathering, blossoming and love.

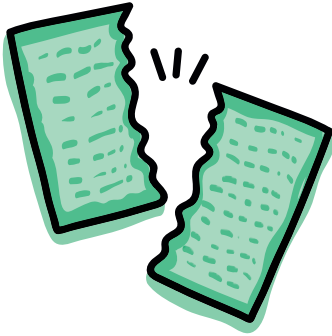

Yachatz (Break)

We shall break the middle matzah in two. We shall wrap one half as the Afikoman. [Parents: hide it in your own free time]

Like a poor man accustomed to breaking his bread in two, and keeping the other piece in reserve, we thus recall the poverty of our ancestors, as well as all the less fortunate in our times.

This is the bread of poverty and affliction that our forefathers ate in Egypt. All who are hungry, come and eat; all who are in need, come and celebrate. This year here; next year in the Land of Israel. This year slaves, next year free people.

הָא לַחֲמָא עֲנִיא
דִּי אֲכָלוּ אֲבֵהֶתְנָא
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם.
כָּל דְּכַפֵּינּוּ יִיְתִי וְיִיכַל,
כָּל דְּצָרֵינוּ יִיְתִי וְיִפְסַח.
הַשְׁתָּא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל.
הַשְׁתָּא עֲבָדִי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוּרִינוּ.

מגיד

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֲמֵץ וּמָצָה - הַלֵּילָה הַזֶּה בְּלוּ מָצָה!
שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יִרְקוֹת - הַלֵּילָה הַזֶּה מְרוֹר!
שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מְטַבִּילִין אֶפְלוּ פֶּעַם אַחַת - הַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פֶּעַמִּים!
שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵינוּ וּבֵין מְסֻבֵּינוּ - הַלֵּילָה הַזֶּה בְּלָנוּ מְסֻבֵּינוּ!

” כנגד ארבעה בנים ובנות דברה התורה:

אחת חכמה, אחד רשע, אחת תמה ואחד שאינו יודע לשאל.

בְּשֵׁבֶת שׁוֹאֵלֶת בְּחֻכְמָה: 'מה הן המצוות והחקים שאנו מצוים בחג הפסח?'
מלמדים אותה את כל הלכות הפסח, מהראשונה ועד האחרונה.

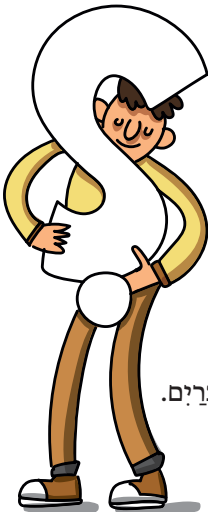
בְּשֵׁבֶן שׁוֹאֵל בְּרִשְׁעוּת: 'מה הטעם בעריכת סדר פסח בכלל?'
עונים לו כי בגישה כזו, ספק אם היה יוצא ממצרים.

בְּשֵׁבֶת שׁוֹאֵלֶת בְּתַמִּימוּת: 'מה קרה שם?'
מספרים לה בהתרגשות על הנסים והנפלאות שאירעו
בשיצאו בני ישראל ממצרים.

וימה עושים עם הילד שאינו שואל אף שאלה? 'את פתח לו'.
מספרים לו את הספור כפי שיעורר את דמיונו.

אז מה באמת נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

בלילה הזה, לפני שנאכל, נספר את ספור יציאת בני ישראל ממצרים.

This is the bread of affliction, the poor bread,

which our ancestors ate
in the land of Egypt.

Let all who are hungry come and eat.

Let all who are in want, share the hope of Passover.

This year we celebrate here, next year in the land of Israel.

Now we are still in bonds, next year may we all be free.

Magid (The Recitation)

Why is this night different from all other nights?

On all other nights we eat leavened products and matzah, and on this night only matzah.

On all other nights we eat all vegetables, and on this night only bitter herbs.

On all other nights, we don't dip our food even once, and on this night we dip twice.

On all other nights we eat sitting or reclining, and on this night we only recline.

Corresponding to four sons and daughters did the Torah speak:

One who is wise, one who is evil, one who is innocent and one who doesn't know how to ask.

When a daughter asks wisely: 'What are these precepts and laws that we are commanded to observe on Passover?'

She is taught all the laws of Passover, from beginning to end.

When a son asks with maliciousness: 'What is the point of conducting a Passover Seder in the first place?'

He is told that with such an attitude, it is unlikely he would ever have left Egypt.

When a daughter asks innocently: 'What happened there?'

She is told passionately of the miracles and the wonders that took place when the people of Israel left Egypt.

And what should be done with the child who asks no questions at all?

'You will open the conversation for him'. He shall be told the story in a way that ignites his imagination.

So why is this night really different from all other nights?

On this night, before we eat, we shall tell the story of the people of Israel's exodus from Egypt.

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם

יעֲקֹב אָבִינוּ חִי עִם מִשְׁפַּחְתּוֹ הַגְּדוֹלָה בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. בְּאוֹתָם הַיָּמִים הָיְתָה בְּאֶרֶץ
בְּצִרַת קֶשֶׁה. בְּשָׁל הָרָעָב הַכָּבֵד, יָרְדָה מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב לְאֶרֶץ מִצְרַיִם הָעֲשִׂירָה
בְּמִזְרָן.

בְּמִצְרַיִם, נָדְלָה מִשְׁפַּחַת יַעֲקֹב וְהִתְחַזְקָה מְאֹד. יוֹם אֶחָד עָלָה בְּמִצְרַיִם מֶלֶךְ
בְּשֵׁם פְּרֹעֶה, שֶׁחֲשַׁשׁ שֶׁבְנֵי יִשְׂרָאֵל (בְּנֵי יַעֲקֹב) יִמְרְדּוּ בְּשִׁלְטֹנּוֹ. עַל כֵּן שֶׁעֲבַד
אוֹתָם כְּעֶבְדָּיו.

”עֲבָדִים הָיִינוּ לִפְרֹעֶה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ
נְטוּיָה. וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, הָרִי אָנוּ
וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מִשְׁעֲבָדִים הָיִינוּ לִפְרֹעֶה בְּמִצְרַיִם. וְאִפְלוּ בָלְנוּ חֲכָמִים, בָּלְנוּ
נְבוֹנִים, בָּלְנוּ זָקֵנִים, בָּלְנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה, מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת
מִצְרַיִם. וְכָל הַמְרַבֵּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מִשְׁבַּח.

עֲבָדִים הָיִינוּ, עָתָה בְּנֵי חֲרִין.

נטעם מן המרור, ונאמר:

מְרוֹר זֶה, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁמָּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ וְאִמּוֹתֵינוּ
בְּמִצְרַיִם בַּעֲבוּדַת פֶּרֶךְ, בְּחֹמֶר וּבִלְבָנִים.

וְהִיא שְׁעֵמֶדָה

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נֶאֱנָקוּ תַּחַת עַל הַשְּׁעָבֹד, אֲךָ זָכְרוֹן הַבְּרִית שֶׁאֱלֹהִים כָּרַת עִם אֲבוֹתֵיהֶם
אֲבָרָהֶם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב נָטַע בָּהֶם אֱמוּנָה, כִּי יוֹם יָבוֹא וַיִּהְיֶה לָעַם חֲפָשִׁי בְּאֶרֶץ.
אֱמוּנָה זוֹ עֲמֶדָה לְזִכְרוֹתָם וְשִׁמְרָה עַל רוּחָם אֵיתָנָה.

”וְהִיא שְׁעֵמֶדָה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ.
שֶׁלֹא אֶחָד בְּלֶבֶד עֲמֵד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתָנוּ,
אֵלָּא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתָנוּ,
וְהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מַצִּילָנוּ מִיָּדָם.

And he went down to Egypt

Jacob our Father lived with his big family in the Land of Canaan. In those days the land was stricken by a terrible drought. Due to the severe famine, Jacob's family went down to the rich and fertile land of Egypt.

In Egypt, Jacob's family grew and gained great strength. Then one day in Egypt there rose a new king by the name of Pharaoh, who feared that the sons of Israel (sons of Jacob) would rebel against his rule. He therefore enslaved them.

We were slaves to Pharaoh in Egypt, and the Lord, our G-d, took us out from there with a strong hand and an outstretched arm. If the Holy One, blessed be He, had not taken our fathers out of Egypt, then we, our children and our children's children would have remained enslaved to Pharaoh in Egypt. Even if all of us were wise, all of us understanding, all of us knowing the Torah, we would still be obligated to discuss the exodus from Egypt; and everyone who discusses the exodus from Egypt at length is praiseworthy.

Once we were slaves, now we are free.

We shall taste from the bitter herb (maror), and say:

This bitter herb, why do we eat it? Because the Egyptians embittered the lives of our ancestors in Egypt; as it is said: And they embittered their lives with cruel bondage, in mortar and brick.

Vehi She'amda

The Israelites groaned under their bondage and cried out, but the memory of the covenant G-d made with their fathers Abraham, Isaac and Jacob instilled faith in them, that a day would come and they would become a free people in their land. This faith was counted in their favor and kept up their spirits.

And this (G-d blessings and the Torah) is what kept our fathers and what keeps us surviving.

For, not only one arose and tried to destroy us, rather in every generation they try to destroy us, and the Holy One, blessed be He saves us from their hands.

ביצה

נטעם מן הביצה, ונאמר:

ביצה זו, על שום מה? על שום עמידתם האיתנה של בני עמנו. כביצה המתקשה ככל שהיא מתבשלת, כך ככל שנמשך השעבוד, התחזקו בני ישראל ברוחם ושמרו על אחדותם.

ביד חזקה ובזרוע נטויה

האל שמע את שועת עמו ושלח להם את משה כמנהיג ומושיע. כשנולד משה, רצתה אמו יוכבד להצילו. היא הניחה אותו בתבה על גדת היאור, מקנה שימצא, ואת מרים אחותו הגדולה הציבה לשמר עליו. בת פרעה, אשר ירדה לרחץ בנהר, משתה את משה התינוק מן המים, חמלה עליו, והחליטה לגדלו כבנה הנסיו. משה בגר, יצא את ארמון פרעה וראה את עמו בסבלותיו. בשליחות האל הוא פנה למלך פרעה ודרש: 'שלח את עמי', אך פרעה סרב לשלח את עבדיו. אלהים ציד את משה באותות ובמופתים, והטיל על המצרים מכה אחר מכה כדי לשכנע את פרעה לשלח את העם.

”אלו עשר המכות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים (נהוג לטבול

את האצבע בכוס היין האישית ולמנות את המכות בזילוף יין על הצלחת)

דם - צפרדע - כננים - ערב - דבר - שחין - ברד - ארבה - חשך - מכת בכורות.

היום אתם יצאים בחדש האביב

בליל הפסח פקדה מגפה קשה את ארץ מצרים. רק על בתיהם של בני ישראל, אשר סמנו בדם, פסחה המגפה, והבנים לא נפגעו. רק לאחר מכה זו נכנע פרעה ושלח את בני ישראל לחפשי. בני ישראל מהרו והכינו מצות, אספו מעט צידה לדרך ונמלטו ממצרים.

Egg

We shall taste from the egg (beitza), and say:

This egg, why do we eat it? Because of the steadfastness of our people. Like an egg that gets harder the more it is cooked, so our people, the longer the bondage lasted, became stronger in their spirit and maintained their unity.

With a strong hand and an outstretched arm

G-d heard the outcry of his people, and sent them Moses as a leader and a savior. When Moses was born, his mother Jochebed wanted to save him. She placed him in an ark on the bank of the river, hoping he would be found, and she ordered Miriam his older sister to keep watch over him. The daughter of Pharaoh, who went down to bathe in the river, drew the baby Moses from the water, had pity on him, and decided to raise him as her son the prince.

Moses grew up, left the palace of Pharaoh, and saw his people's sufferings. On a mission from G-d he goes to King Pharaoh and demands: 'Let my people go', but Pharaoh refused to free his slaves. G-d has given Moses signs and wonders, and inflicted plague after plague on the Egyptians to convince Pharaoh to let the people go.

” These are the ten plagues that the Holy One, Blessed be He, brought on the Egyptians in Egypt (it is customary to dip a finger in one's own wine cup and count the plagues by dripping wine on one's plate)

Blood – Frogs – Lice – Flies – Pestilence – Boils – Hail – Locusts – Darkness – Killing of the firstborn.

Today, in the month of Aviv, you are leaving.

On Passover eve, a terrible plague is visited upon Egypt. Only the homes of the Jews, marked with blood, were passed over by the plague, and their sons left unharmed. It was only after this plague that Pharaoh gave in and set the people of Israel free. The people of Israel hurried and prepared matzot, collected a few belongings and fled Egypt.

” כל שלא אמר שלושה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו, ואלו הן (כל המשפחה אומרת יחד):

פסח, מצה ומרור

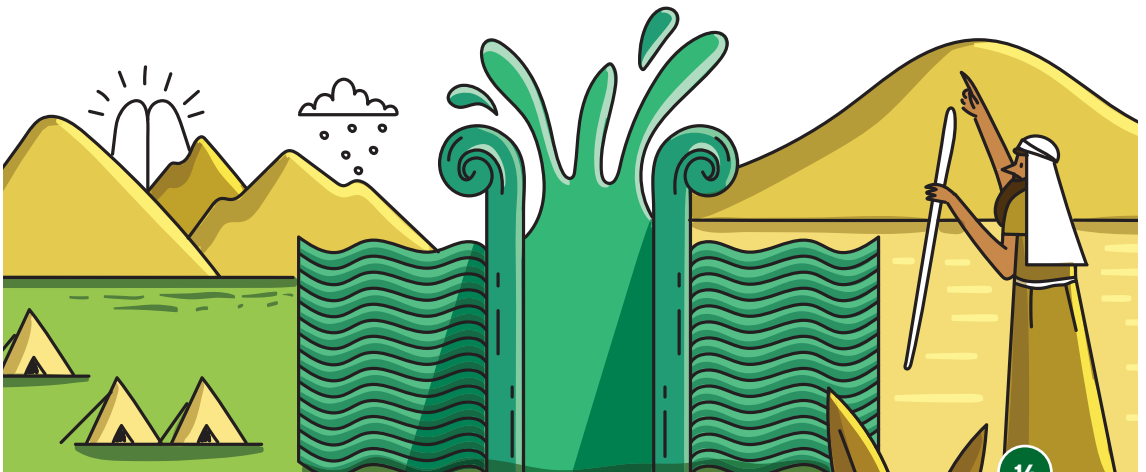
פסח לזכר המגפה שפסחה על בתי אבותינו ואימותינו במכת בכורות.
מצה לזכר המצות שאפו כי לא הספיקו להתפחם בצקם ללחם.
מרור לזכר השעבוד שמרר את חיי אבותינו ואימותינו במצרים.

ותקח מרים הנביאה את התף בידה

בהגיעם אל הים הרים משה את מטהו והים נבקע לשנים. בני ישראל עברו ביבשה בתוך הים, והמים להם כחומה. אז יצאו בני ישראל ברכודים ומחולות בהנהגתה של מרים הנביאה, ושמחה גדולה שרתה עליהם. בנדודיהם הארכים במדבר עמדו בני ישראל מול אתגרים רבים, קבלו את התורה והפכו לעם. בתם הנדודים הגיעו לארץ ישראל, ארץ צבת חלב ודבש. גם בדורות האחרונים זכינו לעלות ולהתישב בארץ ועל כך נברך: הללויה!

” בצאת ישראל ממצרים, בית יעקב מעם לעז, היתה יהודה לקדש, ישראל ממשלותיו הים ראה וינס, הירדן יסב לאחור. ההרים רקדו כאילים, גבעות - כבני צאן. מה לה הים כי תנוס, הירדן - תסב לאחור, ההרים - תרקדו כאילים, גבעות - כבני צאן.

” **Whoever has not explained the following three things on Passover has not fulfilled his duty, and they are (the whole family together):**

Pesach, Matzah and Maror

Pesach in memory of the plague that passed over the homes of our ancestors in the Plague of the Firstborn.

Matzah in memory of the matzot baked because they didn't have time to leaven their dough for bread.

Maror in memory of the bondage that embittered the lives of our ancestors in Egypt.

Miriam the prophetess took the drum in her hand

As they reached the sea, Moses raised his staff and the sea split in two. The people of Israel passed over dry land within the sea, and the waters were a wall to them. It was then that the people of Israel, led by the Prophetess Miriam, burst out in song and dance, and they were very joyful. In their long wanderings in the desert, the people of Israel faced many challenges, received the Torah and became a people. At the end of their wandering they reached the Land of Israel, a land of milk and honey.

In recent generations too, we have been fortunate to have made Aliyah and settle the land; for this we shall bless: Hallelujah!

” When Israel went out from Egypt, the house of Jacob from a people of strange language,
Judah became his sanctuary, Israel his dominion.
The sea looked and fled; Jordan turned back.
The mountains skipped like rams, the hills like lambs.
What ails you, O sea, that you flee? O Jordan, that you turn back?
O mountains, that you skip like rams? O hills, like lambs?

”בְּכֵל דּוֹר וָדוֹר חֵיב אָדָם לְרֹאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם.

וְיֵצְאוּנוּ לְשָׁנוֹת אֶת פְּנֵי הָעוֹלָם, לְשִׁים קוֹץ לְשִׁעְבוֹד אָדָם בְּאָדָם.
בְּכֵל מַעֲרָכוֹת הָאֲנוּשׁוֹת לְחֵרוֹת שֵׁם הַיּוֹנִי, בְּכֵל 'יֵצִיאת מִצְרַיִם' שֶׁל כָּל הָעַמִּים וְכָל
הַדּוֹרוֹת. לֹא נִנְמִיךְ אֶת הַדָּגֵל עַד בּוֹא הַיּוֹם, וְהִיךְ דָּגְלָנוּ לְדָגֵל הַחֲבֵרָה הַמְשַׁחֲרֶרֶת,
עַד יָקוּם הָאָדָם בְּמִלּוּא קוֹמָתוֹ, וְיִתְגַּלֶּה לְעֵיִן כָּל בְּאוֹר הַנִּצְחִים הַצָּפוֹן בּוֹ, כְּשֶׁדַּעַתוֹ
רְחֵבָה, לְבוֹ טְהוֹר, יָדָיו נֶאֱמָנוֹת וְחַיָּיו חֹפֶשׁ וְצִדִּיק, וְכָבוֹד כָּל אָדָם רֹאשׁ פָּנָה הוּא
לְחֲבֵרָה הַנִּנְאָלֶת.
בּוֹא יְבוֹא הַיּוֹם הַהוּא.

משה בלינסון, 1934

נמזוג כוס שנייה, היא כוס החירות, ונברך:

נְבָרֵךְ עַל זְכוּתָם הַטְּבִיעִית שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם לְכָבוֹד וּלְחֹפֶשׁ.
נְבָרֵךְ אֶת אֱלֹהֵי הַנֶּאֱבָקִים עֲבוֹר חֲרוּתָם שֶׁלֵּהֶם וְשֶׁל אֲחֵרִים, בְּאֶרֶץ וּבְעוֹלָם.
מִי יִתֵּן וְהַחֲבֵרָה בְּיִשְׂרָאֵל תַּעֲמִיק אֶת מַחֲיבוּתָהּ לְעֶרְכֵי הַחֲרוּת, הַשְׁוִיּוֹן וְהַצִּדִּיק.
וְנֹאמֶר אָמֵן.

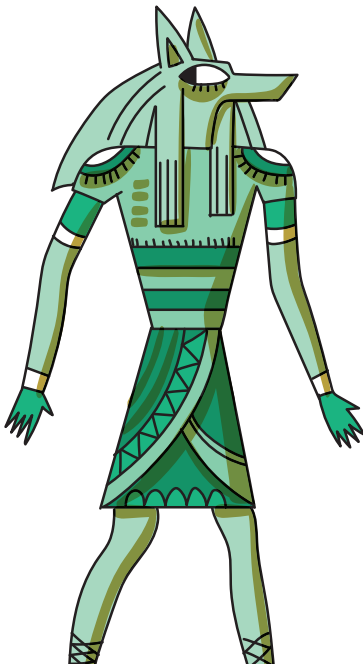
רְחִיצָה

וכל המרבה ברחיצת ידיים הרי זה משובח.

מוֹצֵיא מִצָּה

נרים את קערת המצות, ונברך:

פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן:
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוָתוֹ וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מִצָּה.

” **In every generation a person must regard himself as though he personally had gone out of Egypt.**

We set out to change the world, to put an end to enslavement of man by his fellow man.

We were there in all of humanity's struggles for freedom, at every 'exodus from Egypt' of all peoples and all generations.

We shall not lower the flag until the day arrives, when our flag becomes the flag of the liberated society;

Until man rises to his full stature, and is seen by all in the light of eternity inherent in him; when his mind is broad, his heart pure, his hands reliable and his life freedom and justice; and the dignity of every man a cornerstone for the redeemed society.

This day shall surely come.

Moshe Beilinson, 1934

We shall pour the second cup, the cup of freedom, and recite the blessing:

We shall bless on people's natural right to honor and freedom.

We shall bless those struggling for their freedom and that of others, in Israel and around the world.

Would that society in Israel deepen its commitment to values of liberty, equality and justice.

And we shall say, Amen.

● **Rohtzah (Washing Hands)**

● **Motzi matzah**

We lift the matzah dish, and recite the blessing:

You open Your hand and satisfy the desire of every living thing. We praise God, Spirit of everything who brings bread out of the ground.

Blessed are You, Spirit of everything who commands us to eat matzah.

מרור • בורר

ניטול כזית מן המצה ונכרוך עמה כזית מן המרור, ונאמר:
זָכַר לְמִקְדָּשׁ, בְּיָמֵינוּ יִחַדֵּשׁ. כְּהֵלֵל הַזֶּהוּ שֶׁהָיָה בּוֹרְכֵנוּ וְאוֹכְלֵנוּ בְּבֵת אֶחָת, לְקַיֵּם
מִה שֶׁנֶּאֱמַר: 'וּמִצּוֹת עַל מְרָרִים יֹאכְלֶהוּ'.
כל אחד מכין ליושב מימינו כריך מכל הטוב שעל שולחן הסדר.

שלחן עורר בתיאבון!

עם הקינוח

צפון

אחרי שנמצא האפיקומן, נחלק אותו בין הסועדים, ונאמר:
הִנְנִי מוֹכֵר וּמִזְמֵן לְקַיֵּם מִצְוַת אֶפִיקוֹמֵן!

ברך

נמזוג כוס שלישית, היא כוס אליהו הנביא, נפתח מעט את הדלת, ונברך:
אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא, אֱלֹהֵינוּ הַתְּשֻׁבִי, אֵיךְ יָבוֹא וְיָבִיא, יָבִיא לָנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת
וּמִנְחָמוֹת, בְּשׁוֹרוֹת הַנֶּאֱלָה. כְּבִשְׂרֵית הַמַּעֲלוֹת: בְּשׁוֹבֵינוּ אֶת שְׂבִיבַת צִיּוֹן הֵיינוּ
כְּחוֹלָמִים. אֲזַיְמָלָא שְׁחוּק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה. אָמֵן!

🍷 Maror, Korech

We break off a small piece of matzah and wrap it around a bit of maror (bitter herb) and say:

In memory of the temple, that shall be rebuilt in our time. Like Hillel the Elder who would fold them and eat them together, to fulfill what is said: "With unleavened bread and with bitter herbs".

Each person shall prepare for his neighbor to the right a sandwich from all the good food on the seder table.

🍷 Shulchan Orech

The meal is served - Bon Appetit!

🍷 Tzafun

After finding the Afikoman, we shall divide it among the participants and say:

I am ready and prepared to fulfill the precept of the Afikoman!

🍷 Say the blessing

We shall pour the third cup, the cup of Elijah the Prophet; we shall open the door a little, and recite the blessing:

Elijah the Prophet (Eliyahu HaNavi) Elijah from Tishbi (Eliyahu HaTishbi), how he will come and what he will bring; let him bring us good tidings, deliverance and consolation. As in the Song of Ascents: When the Lord turned again the captivity of Zion, we were like them that dream. Then was our mouth filled with laughter, and our tongue with singing. Amen!

הלל

שיר המעלות
בשוב יי את שיבת ציון היינו כחלמים
אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה
אז יאמרו בגוים הגדיל יי לעשות עם אלה
הגדיל יי לעשות עמנו היינו שמחים
שובה יי את שביתנו באפיקים בנגב
הזרעים בדמעה ברנה יקצרו
הלוף ילף ובכה נשא משך הזרע
בא יבא ברנה נשא אלמתינו.

נמזוג כוס רביעית, היא כוס המשפחה, ונברך:

בתקופה זו של דאגה וחסר ודאואת, אנו מתברכים ביחד המשפחתי והקבוצי
שאלנו ומחבקים מרחוק את אהובינו הרחוקים. אנו מיחלים יחד עם כל משפחת
האדם והעולם לימי שגרה ועשייה שלווים של בריאות ושלווה.
במהרה בימינו, אמן.

ערכו סבב ברכות שבו כל בן משפחה יברך את היושב לשמאלו.

נרצה

חסל סדור פסח כהלכתנו, ככל פונתנו ורצוננו.
באשר זכינו לסדר אותו כן נזכה לעשותו:
לשנה הבאה בירושלים הבנויה.

Hallel

Song of Ascents

When the Lord turned again the captivity of Zion, we were like them that dream.

Then was our mouth filled with laughter, and our tongue with singing:
then said they among the heathen, The Lord hath done great things for them.
The Lord hath done great things for us; whereof we are glad.

Turn again our captivity, O Lord, as the streams in the south.

They that sow in tears shall reap in joy.

He that goeth forth and weepeth, bearing precious seed,
shall doubtless come again with rejoicing, bringing his sheaves with him.

We shall pour the fourth cup, the cup of the family, and recite the blessing:

In this period of worry and uncertainty, we are blessed with our family togetherness, and embrace our distant loved ones from afar. We wish together with all mankind and the world for a return to normal life and peaceful activity of good health and peace.

In the not too distant future, Amen.

Make a round of blessings in which each family member blesses the one to his left.

Nirtza

Our Passover Seder is concluded, as we have intended and willed.

As we have had the good fortune to arrange it, so shall we carry it out.

Next year in Jerusalem.

שירים למי שנשאר לו כוח

תהלים קלג

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

אחד מי יודע

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ? אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ:
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ,
שָׁנִי לַחֹת הַבְּרִית,
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,
אַרְבַּע אֱמָנוּת,
חֲמֵשֶׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה,
שֵׁשֶׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה,
שֶׁבַע יָמֵי שִׁבְתָּא,
שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה,
תְּשַׁעַה יְרַחֲי לָדָה,
עֶשְׂרֵה דְּבָרִיא,
אֶחָד עֶשֶׂר בּוֹכְבֵּיא,
שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִיא,
שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מַדְיָא.

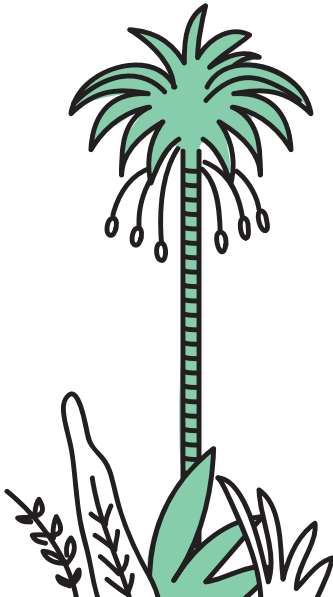
שמחה רבה • בלהה יפה

שְׁמָחָה רַבָּה, שְׁמָחָה רַבָּה,
אָבִיב הַגִּיעַ, פֶּסַח בָּא!
שְׁמָחָה רַבָּה, שְׁמָחָה רַבָּה,
אָבִיב הַגִּיעַ, פֶּסַח בָּא!

תִּפְרוּ, תִּפְרוּ, תִּפְרוּ לִי בְּגָד עִם כִּיסִּים.
מִלָּא, מִלָּא, מִלָּא כִּיסֵּי בָּאָגוּזִים.
שְׁמָחָה רַבָּה...

שְׁאוּל אֲשָׁאֵל, שְׁאוּל אֲשָׁאֵל אַרְבַּע קְשִׁיּוֹת.
שְׁתֵּה אֲשֶׁתְּהּ, שְׁתֵּה אֲשֶׁתְּהּ אַרְבַּע כּוֹסוֹת.

שְׁמָחָה רַבָּה...

Songs – for those who still have the strength

Psalms 133

Hine ma tov u ma naim, shevet achim gam yahad.

(Behold, how good and how pleasant it is for brothers to dwell in unity)

Who Knows One

Who knows one? I know one:

One is our God in Heaven and Earth

Two are the tablets of the covenant,

Three are the patriarchs,

Four are the matriarchs,

Five are the books of the Torah,

Six are the orders of the Mishnah,

Seven are the days of the week,

Eight are the days for circumcision,

Nine are the months of childbirth,

Ten are the Words from Sinai,

Eleven are the stars [in Joseph's Dream],

Twelve are the tribes,

Thirteen are the attributes of God.

Great Joy • Bilha Yaffe

Great joy, great joy,

Spring is here, Passover is coming!

Great joy, great joy,

Spring is here, Passover is coming!

Sew, sew, sew me a garment with pockets.

Fill, fill, fill my pockets with nuts.

Great joy...

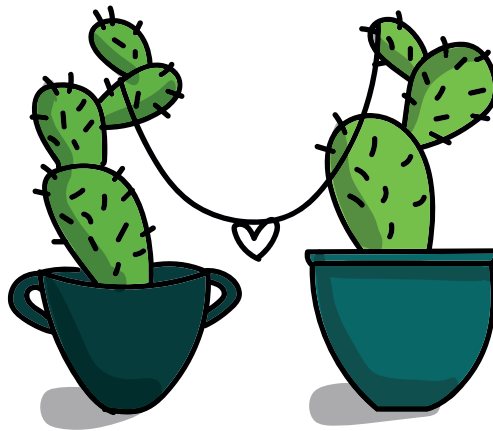
I shall ask four questions.

I shall drink four glasses of wine.

Great joy...

דיינו

אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים, דיינו.
 אלו עשה בהם שפטים, ולא עשה באלהיהם, דיינו.
 אלו עשה באלהיהם, ולא הרג את בכוריהם, דיינו.
 אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם, דיינו.
 אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את היס, דיינו.
 אלו קרע לנו את היס ולא העבירנו בתוכו בחרבה, דיינו.
 אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרנו בתוכו, דיינו.
 אלו שקע צרנו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה, דיינו.
 אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן, דיינו.
 אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת, דיינו.
 אלו נתן לנו את השבת, ולא קרבתנו לפני הר סיני, דיינו.
 אלו קרבתנו לפני הר סיני, ולא נתן לנו את התורה, דיינו.
 אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל, דיינו.
 אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה, דיינו.

Dayenu – it would have been enough

If He had brought us out from Egypt, and had not carried out judgments against them – Dayenu, it would have been enough.

If He had carried out judgments against them, and not against their idols – Dayenu, it would have been enough.

If He had destroyed their idols, and had not smitten their first-born – Dayenu, it would have been enough.

If He had smitten their first-born, and had not given us their wealth – Dayenu, it would have been enough.

If He had given us their wealth, and had not split the sea for us – Dayenu, it would have been enough.

If He had split the sea for us, and had not taken us through it on dry land – Dayenu, it would have been enough.

If He had taken us through the sea on dry land, and had not drowned our oppressors in it – Dayenu, it would have been enough.

If He had drowned our oppressors in it, and had not supplied our needs in the desert for forty years – Dayenu, it would have been enough.

If He had supplied our needs in the desert for forty years, and had not fed us the manna – Dayenu, it would have been enough.

If He had fed us the manna, and had not given us the Shabbat – Dayenu, it would have been enough.

If He had given us the Shabbat, and had not brought us before Mount Sinai – Dayenu, it would have been enough.

If He had brought us before Mount Sinai, and had not given us the Torah – Dayenu, it would have been enough.

If He had given us the Torah, and had not brought us into the Land of Israel – Dayenu, it would have been enough.

If He had brought us into the Land of Israel, and not built for us the Holy Temple – Dayenu, it would have been enough.

הללויה • דודו זכאי

אָדָם חוֹזֵר וּקְצִיר יוֹמוֹ
צָנוּעַ הוּא וְדָל,
וְעַל גִּבּוֹ צְרוּת הַחוּל
עוֹמָסוֹת לוֹ כְּמִגְדָּל.
וּלְפָנָיו רוֹאֶה פִּתְאֹם
אֶת שְׁתֵּי עֵינֶיהָ שֶׁל בִּתּוֹ
וְהוּא אֵץ שָׁר, וְהֵן אֵתוֹ
שְׁרוֹת הַלְלוּיָהּ.

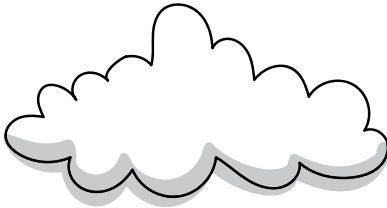
הַלְלוּיָהּ, וְזֶה הַשִּׁיר
עוֹלָה מְכַל פְּנוֹת הָעִיר
כְּשֶׁהָאָדָם וּשְׁתֵּי עֵינָיו בִּתּוֹ
שָׁרִים הַלְלוּיָהּ.

בּוֹנֶה אָדָם אֶת בְּנֵינּוּ
מִהֶבֶל וּקְלָפִים,
יוֹם יוֹם טוֹרַח וְעִמָּל
יוֹם יוֹם הֵם נִטְרָפִים.
אֲבָל אֵל מוֹל חֶרֶב וְקִלְפִּי
עוֹלָה הַשְׁמֵשׁ מֵעָלָיו
וְהוּא אוֹסֵף אוֹתָם אֵלָיו
וְשָׁר הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ, וְזֶה הַשִּׁיר
עוֹלָה מְכַל פְּנוֹת הָעִיר
כְּשֶׁהָאָדָם אוֹסֵף אֶת כָּל קִלְפִּי
וְשָׁר הַלְלוּיָהּ.

פְּרוּשִׁים יָמִי בְּפָנֵי הָאֵל
יֹדֵעַ הוּא דֶּרֶכִּי
וְכָל שִׁירִי כְּמוֹ תַּפְלוֹת
שְׁלַחוּ לְמַרְחָקִים.
וּכְשִׁיגִיעַ סוֹף הַתּוֹאִי
אֲנַעַל בְּשִׁקְטָאִת חַיִּי
וְשִׁיר חֲדָשׁ צָעִיר וְחַי
יוֹשֵׁר הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ וְזֶה הַשִּׁיר
עוֹד יַעֲלֶה בְּכָל הָעִיר
וְהוּא חֲדָשׁ וְהוּא צָעִיר וְחַי
וְשָׁר הַלְלוּיָהּ.

Hallelujah • Ya'akov Galpaz

A person returns and harvest is his day
He is humble and poor,
And upon his back are the troubles of the profane
Loaded onto him as a tower.
And in front of him he suddenly sees
His daughter's eyes
And he then sings,
and they with him
Singing hallelujah.

Hallelujah, and that's the song
Ringing forth throughout the city.
When a man and his daughter's two eyes
sing

A person builds his buildings
From vanity and cards,
Day by day he exerts
himself and toils
Day by day they are torn to pieces.
But in front of his cards' destruction
The sun rises above him
And he collects
them up
And sings hallelujah.
Hallelujah, and that's the song
Rising from all corners of the city
When a
person collects all his cards
And sings hallelujah.

My days are laid before G-d
He knows my path
And all my songs like prayers
Have been sent far away.
And when the end of the road is here
I shall quietly lock my life
And a new young and vibrant song
Shall be sung hallelujah

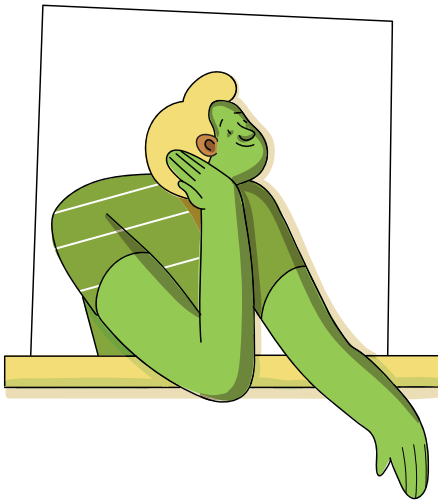
Hallelujah and that's the song
It shall yet ring forth throughout the city
And it is new and young and vibrant
And sings hallelujah.

משה בתיבה • קדיש יהודה סילמן

הס, הגלים השוכבים,
משה הקטן שט.
לא יטבע, חיה יחיה
ילד זה הקט.

דומם שטה תבה קטנה
על היאור הזך,
ובתבה משה הקטן,
ילד יפה רך.

ומלמעה זהר תכלת
ומלמטה יאור
והשמש בשמים
שופכה הרבה אור.

בשנה הבאה • אהוד מנור

בשנה הבאה נשב על המרפסת
ונספר צפרים נודדות
ילדים בחפשה ישחקו תופסת
בין הבית לבין השדות
עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה
ענבים אדמים יבשילו עד הערב
ויגשו צוננים לשלחן
ורוחות רדומים ישאו על אם הדרך
עתונים ישנים וענן
עוד תראה, עוד תראה...
בשנה הבאה נפרש כפות ידים
מול האור הנגה, הלבן
אנפה לבנה תפרש באון כנפים
והשמש תזרח בתוכן
עוד תראה, עוד תראה...

Moses in the Ark • Kadish Salman

A little ark silently sails
On the pristine Nile,
And in the ark little Moses,
A beautiful baby boy.

Above the bright blue sky
And below the river Nile
And the sun in the sky
Sheds much light.

Quiet you mischevous waves,
Little Moses is sailing.
He shan't drown, he shall live
this little boy.

Next Year • Ehud Manor

Next year we will sit on the porch
And count all the migrating birds
Children on vacation will play catch
Between the house and the fields

You will see, you will see
How good it will be
Next Year

Red grapes will ripen by evening
And be served chilled to the table
Pleasant breezes will blow on to the
roads
old newspapers and clouds

You will see, you will see...

We will spread out our open hands
Into the bright white light
A white heron will spread force in
light its wings
And the sun will rise in their midst

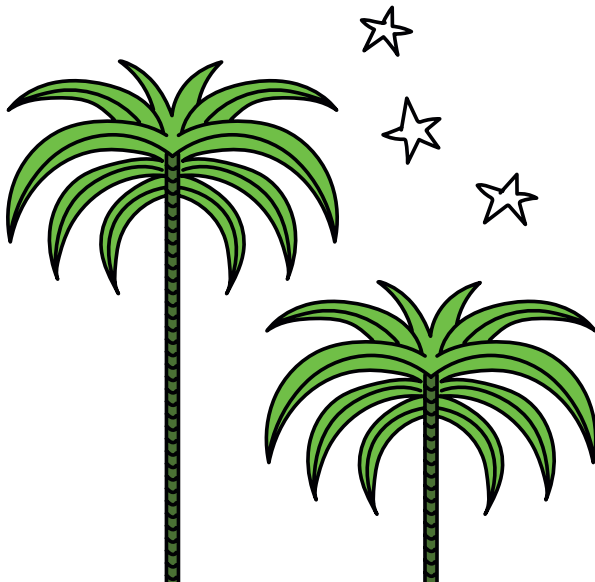
You will see, you will see...

הלואי • אהוד מנור

הלואי ומענן תרד עלינו קֶשֶׁת
הלואי שלעולם הזה יש תקנה
הלואי והאדם יהיה רחום עד ערב
הלואי שיש סכוי אחד לאהבה.

הלואי שלא נכאב ואיש אחיו יאהב
הלואי ויפתחו שוב שערי גן עדן
הלואי ויתמזגו מזרח ומערב
הלואי ונחדש ימינו כאן כקדם.

הלואי ויום יצמח מתוך סופה גועשת
הלואי ולא תאבד לעד המתנה
הלואי שהמדבר יצמיח עשב דשא
הלואי ועוד נשב בצל התאנה.

IF ONLY (I WISH) • Ehud Manor

If only -
from a cloud, a rainbow'd come down upon us
If only -this world could be fixed
If onlythe human'd be compassionate 'till evening
If onlythere'd be a chance for love.
If onlywe'd not suffer and each man'dl love his brother
If onlythe gates of Eden would again be opened
If onlyEast and West would mix together - if only
If onlywe could renew our days here as long ago.
If onlya day'd spring up out of the raging storm
If onlythe gift would never be lost
If onlythe desert would sprout grass
If onlywe'd yet sit under the shade of the fig tree.

יציאת מצרים היא האירוע המכונן בתודעה ובזיכרון היהודי.
 מהאירוע המתואר בהגדת הפסח עולה המסר האוניברסלי כלפי השכבות החלשות בחברה: הזר, האלמנה, יתום – והציווי עלינו כחברה לדאוג לשלום ולרווחתם.
 אין זה פלא שמרבית תנועות השחרור קיבלו השראתם מסיפור יציאת מצרים, כדברי הרב יהונתן זקס ז"ל: כאשר השחורים באמריקה שרו "שלח את עמי", כאשר התיאולוגים של שחרור דרום אמריקה בשנות השישים של המאה העשרים ביססו את תפיסותיהם על ספר שמות, כשנלסון מנדלה קרא לאוטוביוגרפיה שלו הצעדה הארוכה אל החירות, כל אחד מהם אימץ את סיפורו של עם ישראל והפך אותו לסיפורו שלו. סיפור חג הפסח הוא סיפור החירות שהשפיע על המערב יותר מכל סיפור אחר. "מאז יציאת מצרים", אמר היינריך היינה, "החירות מדברת במבטא עברי."
 המחלקה למפעלים ציוניים בהסתדרות הציונית העולמית והיחידה ליהדות הומניסטית רואה עצמה מחויבת לערכים הנגזרים מסיפור יציאת מצרים – חרות לאומית שתהיה מושתתת על דאגה לחלשים, רדיפת צדק לכל ואהבת כל אדם באשר הוא. "וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים"
 חג חרות שמח לכולנו,

מראש המחלקה למפעלים ציוניים והיחידה ליהדות הומניסטית בהסתדרות הציונית העולמית,

Silvio Joskowicz
סילביו חוסקוביץ

The Exodus from Egypt is a formative event in Jewish consciousness and memory.
 This specific experience we derive a universal message of responsibility and commitment towards the weaker parts of society - the foreigner, the widow, the orphan, and such. Society must care for their well-being, protect them, and show them compassion.

It is no wonder that many liberation movements were inspired by the story of the Exodus.

In the words of the late Rabbi Lord Jonathan Sacks:

"When black Americans sang, 'Let my people go,' when South American liberation theologians in the 1960s based their work on the Hebrew Bible, when Nelson Mandela called his autobiography 'The Long Walk to Freedom,' each was adopting Israel's story and making it their own. 'Since the Exodus,' said Heinrich Heine, 'Freedom has always spoken with a Hebrew accent'."

The Department of Zionist Enterprises in the World Zionist Organization and the unit for Humanist Judaism is committed to the values derived from the story of Exodus : national freedom that is based on the concern for the weak, the pursuit of justice for all, and love of all mankind.

" And you shall remember that you were a slave in the land of Egypt."

Hag Herut sameach,

**From the head of The Department of Zionist Enterprises and the Unit for Humanist Judaism
 -The World Zionist Organization,**

Silvio Joskowicz
Silvio Joskowicz

For more Poetry, Songs, Source and Activities please visit our website: www.eng.chagim.org.il

